

گاهنامه فرهنگی، اجتماعی و سیاسی دغدغه
سال دوم | شماره نهم | بهمن ماه ۱۳۹۹

پیش‌تاز در اقتدار یا تحقیر

تبیینی از بیانات مقام معظم رهبری پیرامون مسئله واکسن

در این شماره می‌خوانید:

قربانیان جامعه | فجر زیر سایه کرونا | اتحاد بهتر است یا افتراق
نیازمند سازی یا نیازمند زدایی | سایه‌ی کرونا بر ازدواج‌های دانشجویی

یکدیگر و زندگی مشترک دست یابند.

ازدواج دانشجویی تحت تاثیر شرایط کرونایی

امسال با توجه به شیوع کرونا و محدودیت سفرها نمی‌توان کارگاه آموزشی را به صورت حضوری برگزار کرد. برای همین یک طرح جایگزین که هم در جریان عمومی و ترویجی بحث ازدواج دانشجویی رخ دهد و هم حمایت لازم صورت گیرد اجرا می‌شود. در این طرح قرار است چند اتفاق دیگر نیز در فضای ازدواج دانشجویی رخ دهد که می‌توان به طرح هم‌رسان ترویج ازدواج و تشکیل ستاد ملی ازدواج اشاره کرد. سایت هم‌رسان یکی دیگر از اقدامات نهاد نمایندگی رهبری در راستای تسهیل ازدواج دانشجویی است که مقرر شده برای ازدواج دانشجویان، مرکز مناسبی در تمام دانشگاه‌ها با حفظ و در نظر گرفتن تمام دغدغه‌های خانواده‌ها ایجاد شود که در سایت عضو شده و از دانشجویانی که شرایط ازدواج دارند تست هم‌رسان‌سازی گرفته می‌شود.

ازدواج دانشجویی جنبه‌های مثبتی دارد، به شرطی که بستری لازم برای به‌ثمر نشستن ازدواج‌های این‌چنینی فراهم شده و جوانان مهارت‌های لازم را کسب کرده و آماده یک زندگی مشترک سالم و سازنده شود.

آنی زندگی تا حدود زیادی به هم شبیه است. البته توجه بشود ازدواج؛ نه برخی دوستی‌های نامتعارفی که هدفی جز تباهی دوطرف، علی‌الخصوص دختران، ندارد. بنابراین در چنین ازدواجی برنامه‌ریزی زندگی به سهولت رقم می‌خورد و زوجین درگیری کمتری در این خصوص دارند و درک متقابل افراد به دلیل وجود روحیه‌ی نزدیک افزایش می‌یابد.

ازدواج دانشجویی؛ ازدواج آسان

ازدواج دانشجویی اهداف متفاوتی دارد. یک هدف مشترک که منظور همان تکامل و رشد استعداد و آرامش و بقای نسل انسان است. اما از مهم‌ترین اهداف آن، ازدواج آسان است که با وجود برخی از موانع و مشکلات اقتصادی در جامعه می‌توان به آن اشاره کرد.

مفهوم دانشجو آمیخته با سادگی و قناعت است؛ ازدواج دانشجویی نیز در خود چنین مفهومی را دارد و زوجین و خانواده‌ها در ازدواج دانشجویی، مفهوم ازدواج آسان را دریافت می‌نمایند و نیز طی زندگی مشترک، خصوصاً در اوایل زندگی، انتظارات زوجین از یکدیگر مبتنی بر قناعت و سادگی است. این نوع زندگی راه هموارتری برای رسیدن به خانواده‌ی متعالی دارد.

تبلیغ برای ازدواج و رواج سنت حسنه یکی دیگر از اهداف ازدواج دانشجویی است که این نیز خود عبادت محسوب می‌شود زیرا پیامبر(ص) فرمودند: در اسلام بنایی محبوب‌تر از ازدواج نیست.

در ازدواج‌های دانشجویی به دلیل وجود کارگاه‌های دانش‌افزایی و روشنگری در رابطه با موضوع همسررداری و فرزندداری، سبب می‌شود که زوجین به آگاهی بیشتری نسبت به

سایه‌ی کرونا بر ازدواج‌های دانشجویی

یگانه شیری | عضو فعال دانشکده

«وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ»

و از نشانه‌های او آن است که برای شما از جنس خودتان جفتی بیافرید که در کنار او آرامش یافته و با هم انس بگیرید و میان شما رأفت و مهربانی برقرار فرمود. در این امر نیز برای مردم با فکرت ادله‌ای (از علم و حکمت حق) آشکار است.

هر ملتی در دین و آیین خود، اصولی را برای ازدواج ترتیب داده است. دین اسلام هم که به عنوان کامل‌ترین دین الهی از آن یاد می‌شود، بر ازدواج تاکید کرده و آثار و فواید بسیاری را برای آن بر می‌شمارد. ازدواج در وهله‌ی

نخست باعث حفظ بنیان اجتماع شده و در

مرحله‌ی بعد چارچوب اصلی خانواده‌رایی ریزی می‌کند. بی‌شک جامعه‌ی سالم جامعه‌ای است که خانواده در آن عنصری موثر و مهم تلقی می‌شود.

در چند سال اخیر رویکرد نهادهای فرهنگی، برای تسهیل امر ازدواج و ترغیب جوانان به تشکیل خانواده، تاکید به گسترش ازدواج‌های دانشجویی بوده است. در همین خصوص همه ساله، شاهد برگزاری مراسم ازدواج جمعی از دانشجویان سراسر کشور در اعیاد مذهبی هستیم.

شرایط جامعه چه از نظر فرهنگی و چه از نظر اقتصادی در تسریع امر ازدواج موثر است. تغییر هر یک از این شرایط محیطی هم به تبع باعث تغییر در نگرش‌ها و رویکردهای منجر به ازدواج می‌شود. شرایط زمانی و محیطی در جوامع امروزی، در تمام تصمیم‌گیری‌های مهم سایه گسترده‌اند و نمی‌توان بدون در نظر گرفتن این شرایط راهکاری برای یک موضوع مهم اجتماعی مثل ازدواج ارائه کرد.

چی شد که اینجوری شد

اصطلاح ازدواج

دانشجویی برای اولین بار توسط یکی از استادان دانشگاه

تهران پیشنهاد شد و نخستین جشن در زمستان سال ۱۳۶۷ با کمک نهاد مقام معظم رهبری برگزار شد. طی همین سال‌ها ستاد ازدواج دانشجویی در معاونت فرهنگی سیاسی نهاد رهبری دانشگاه تشکیل شد و با ترویج ازدواج آگاهانه، به‌هنگام، آسان و پایدار، در تنظیم بنای خانواده به ویژه دانشجو موثر واقع شد.

ازدواج در محیط دانشگاه، می‌تواند یک ازدواج سازنده تلقی شود. دو انسانی که در یک محیط آموزشی حضور دارند، اهداف مشترکی دارند و نگاه‌شان به آینده و مسیر

اتحاد بهتر است یا افتراق

علی اکبر قلی پور | عضو فعال دانشکده

اتحاد و همبستگی مردم در زمان پیامبر (ص) در تاریخ هر ملت، فراز و نشیب های بسیاری وجود دارد که تعیین کننده سرنوشت و سازنده فرهنگ آن ملت است. برای پایداری آن حاکمیت، همکاری و مشارکت مردم ضروری است. وحدت و تفرقه همواره در قوانین طبیعی نقطه مقابل هم بوده است. با نگاه اجمالی به سیره و روش پیامبر اسلام و امامان، خواهیم دید که وحدت و انسجام، همواره تحت هر شرایطی در راس توجه این بزرگواران بوده است، که در تاریخ اسلام مشاهده می کنید. امیر المومنین علی (ع) خطاب به یاران خود می فرمایند: که حاضرند ۱۰ نفر از یاران خود را با تنها یک نفر از یاران معاویه مبادله کنند و زمانی که علت را از امام جویا شدند ایشان فرمودند: سربازان معاویه در موضع باطل خود ثابت قدم بوده و متحد هستند ولی شما که بر حق هستید با هم اختلاف نظر داشته و متفرق شده اید.

اتحاد، حلقه گمشده جامعه

ایران هم مثل اکثر کشورهای جهان با

مشکلات زیادی دست و پنجه نرم می کند و مدیریت کشور در حال حاضر در کنار حل مشکلات معیشتی، اجتماعی و اقتصادی به وحدت و یکپارچگی نیاز دارد. دولت و دولتمردان باید هرچه بیشتر امکان ارتباط، همدلی و همزبانی میان مردم و حکومت در درون جامعه و نهادهای حکومتی را فراهم کند. طبیعتاً تشکلهای مردمی و نهادهای مدنی می توانند بطور کارآمد سازوکارهای تقویت همبستگی اجتماعی را بوجود بیاورد. وجوه و مصادیق همدلی و مشارکت با دولت و تجربه موفق نهادهای مدنی و تشکلهای مردمی در کمک به مردم و مقابله با مخاطرات و آسیبها در بحرانهای طبیعی مثل زلزله و سیل در کاهش رنج مردم به خصوص در دوران کرونایی داشته است. چنانکه اتحاد و انسجام عامل پیشرفت جامعه است و در مقابل آن اختلاف و تفرقه عامل انحطاط و سقوط یک جامعه به شمار میرود. پس باید گفت دولت مقتدر از دل جامعه توانمند بیرون می آید. یعنی آن جامعه، چه نهادهای نظامی و چه نهادهای مدنی همه باید پشتیبان دیگری باشد.

طبق فرمایش امام خمینی: " همه باید با هم این نقیصههایی که الان در ایران هست پر کنیم. همه باید باهم برادر باشیم. همه باید باهم این نهضتی که تا کنون حاصل شده است را به آخر برسانیم. اگر خدای نخواستہ این نهضت سستی پیدا کند و ما برویم دنبال کار خودمان و بی تفاوت بشویم راجع به مقررات مملکت خودمان، من خوف آن دارم که خدای نخواستہ باز مسائل سابق برگردد؛ باز خدای نخواستہ آن خیانتها و جنایتها به مملکت ما برگردد. ما باید همه باهم باشیم و همه با هم این نهضت را به پیش ببریم."

متحد باشیم

اما اتحاد مردم با حاکمیت و شکل گیری آن امری ضروری و اجتناب ناپذیر است و اساساً بدون مشارکت عمومی و مردمی، امکان پیشرفت یک کشور نیست. یک حاکمیت اسلامی در سیاستگذاریهای خود باید تنها مصالح امت را به طور همگانی و بدون تبعیض در نظر بگیرد. اتحاد و اعتماد مردم به دولت زمانی اتفاق می افتد که دولت در برابر ملت وظیفه و تعهد خود را انجام داده باشد و حق

ملت از سوی دولت ضایع نشود و برعکس. امام علی (ع) در خطبه ۳۴ نهج البلاغه در رابطه با حقوق متقابل امام و امت (حکومت و مردم) می فرمایند: ای مردم، همانگونه که من بر شما حقی دارم شما هم نیز بر من حقی دارید. حق شما بر من آن است که همواره در رهنمودهای خالصانه نسبت به شما بکوشم و اما حق من بر شما آن است که در پیمان خود نسبت به ولی امر وفادار باشید.

پس در همین راستا اتحاد میان دولت و ملت یکی از اصلی ترین نیازهای کشور برای پیشرفت است. اما این را هم در نظر داشته باشیم که نهضت‌هایی همچون مشروطیت، تنباکو و ملی شدن صنعت نفت آینه‌ای تمام نما از اتحاد و انسجام مردم بر ظلم و ستم یک حاکمیت است. پس برای ایجاد یک کشور متحد و پیشرفته باید هماهنگی و اتحاد میان مردم و حاکمیت برقرار باشد و با یاری خداوند شاهد یکپارچگی امت اسلامی در کشور باشیم.

پشتاز در اقتصاد یا تحقیر؟ حمیده عرب‌سرخی | عضو فعال دانشکده

دشمنی دیگر کشورها با ملت ایران بودیم و تلاش آنها در جهت حمله‌های بیولوژیکی مشخص می‌باشد. با این تفاسیر پس به این نتیجه می‌رسیم که عدم اعتماد منطقی بوده و بخشی از مسئله برای ما روشن می‌شود.

یک چاقوی سالم میان صد دسته خراب

حال سوال اساسی اینجاست، چرا اعتماد صرف به واکسن خارجی؟ در حالی که به نقل از رهبری "اگر آنها توانایی بالایی داشتند، جلوی مرگ‌ومیر کشور خودشان را می‌گرفتند." و اگر این احتمال را هم ندیده بگیریم، سابقه برخی شرکت‌های دارویی مانند فایزر نشان‌دهنده آن است که در تجربیات قبلی خود دچار اشتباهات، خسارات و شکایاتی از سوی سایر کشورها بودند، برای مثال نشریه گاردین در سال ۲۰۰۷ منتشر کرد که به دلیل تست غیرقانونی دارو روی کودکان نیجریه‌ای دولت این کشور شکایتی علیه شرکت فایزر به مبلغ ۷ میلیارد دلار تهیه و ادعا کرده که از بین ۲۰۰ نفر آزمایش شده، ۱۱ نفر آنها فوت کردند و تعدادی نیز فلج شده‌اند. یا در سال ۲۰۰۹ در پرونده‌ای دیگر ۲۳ میلیارد دلار، این شرکت به دلیل توزیع غیرقانونی دارو و همچنین در سال ۲۰۰۴ در پرونده‌ای دیگر شرکت فایزر، ۳۲۵ میلیون دلار جریمه نقدی شد. در

با توجه به سخنان منتشر شده از رهبری و تاکید ایشان بر تولید واکسن توسط توان داخلی این سوال مطرح می‌شود که چرا نباید واکسن خارجی را خریداری کنیم؟ آیا فرقی بین روسیه و چین با آمریکا، آلمان و فرانسه وجود دارد؟ آیا واکسن ایرانی قابل اطمینان‌تر است یا واکسن‌های خارجی؟

تجربه تلخ

با توجه به موارد ذکر شده در طول تاریخ، شاهد حمله بیولوژیکی کشورهایی مانند انگلستان، آمریکا و فرانسه هستیم. مانند تحریم‌های آمریکا طی سالیان اخیر در زمینه دارویی شامل داروهای کمیاب و ضروری که باعث مرگ بسیاری از هموطنانمان، تورم در قیمت داروها، احتکار و... شده است. یا فرانسه در جریان خون‌های آلوده و ابتلای بسیاری از مردم به ایدز و هپاتیت‌سی، یادآور خاطرات تلخی برای مردم است. انگلستان نیز در زمان جنگ جهانی با ایجاد قحطی باعث مرگ میلیون‌ها ایرانی شده و مدتی بعد با شیوع آنفولانزای اسپانیایی علاوه بر واکسن ما را درگیر این بیماری نیز کرد. مثال‌های تاریخی ذکر شده نشانه عدم اعتماد به کشورهای غربی را ملموس و مشخص می‌سازد و ادعای توطئه انگلیسی کاملاً صدق می‌کند. زیرا طی سالیان متمادی شاهد

حال حاضر نیز عوارض جانبی واکسن کرونا آنها

زیاد بوده و مرگ‌های ثبت شده آنها، از صد نفر پیشی گرفته است و این نشانه عدم موفقیت آنها می‌باشد.

ویروسی که روزبه‌روز رنگ عوض کرده و با علائم متفاوت در کشورها منتشر

می‌شود، چگونه میتوان با واکسنی که اعتبار قطعی ندارد قابل درمان باشد؟

پس با توجه به اطلاعاتی که رسانه‌های غربی و سایت‌های وابسته به آنها منتشر کرده‌اند نشانه‌ای جزء یک زد و بند سیاسی و منافع قدرت‌ها قابل تامل نیست. اما عدم اعتماد به واکسن ایرانی از کجا نشات می‌گیرد؟

خودتحقیری به قیمت دلار آمریکا

اول از همه گریزی به آمار و ارقام می‌زنیم. ایران در زمینه تولید واکسن در غرب آسیا رتبه اول و در دنیا رتبه دهم را کسب کرده است. البته با توجه به تمامی تحریم‌ها و مشکلات اقتصادی در زمینه پزشکی و تولید دارو، کشور ما با همت جوانان ایرانی توانسته نتیجه خوبی کسب کند و این نشانه اراده انقلابی آنها می‌باشد. اما نکته دیگر، اینکه اگر تمامی این فرضیات، درست نبوده و واکسن‌های خارجی بیشترین میزان اثرگذاری را داشته باشند، قطعاً تولید انبوه، زمانبر و کشورهای تولیدکننده تمام تلاش خود را برای تولید داخلی کرده و در ادامه به فکر تولید مازاد و صادرات می‌باشند.

پس منطقی‌ترین کار در حال حاضر این است که کشور ما نیز تلاش خود را در زمینه تولید واکسن انجام دهد و در این زمینه نیز موفق بوده. همچنین توانسته واکسن را در مرحله آزمایش انسانی قرار دهد که با توجه به سخنان رسانه‌های غربی و شرقی نشانه

پیشرفت علمی ایران با توجه به فشارهای بین‌المللی است.

ایران و یک لشکر

پس ما باید اراده خود را در این زمینه به کار بگیریم تا با واکسن ایرانی که قطعاً تأثیرگذاری محیطی آن برای ما اثرگذارتر بوده، زیرا امکان دارد واکسن‌ها در کشورها اثرگذاری‌های مختلف داشته باشد. پس اگر ما واکسن داخلی تولید کنیم با توجه به اثر زیست‌بومی آن، احتمال موفقیت بالاتری خواهیم داشت. لذا فرقی نمی‌کند که واکسن را از روسیه بخریم یا از چین هرچند که دوست ما باشند، یا از آمریکا و فرانسه. تمام سخنان رهبری و همچنین افراد متخصص در این زمینه بر این نکته تاکید دارد که تلاش شود تا واکسن داخلی به تولید برسد. در نتیجه، وظیفه ما در این زمان باید متکی بر این باشد که تبلیغات سیاسی رسانه‌ها ما را فریب ندهد و با ایجاد اعتماد ملی و اتحاد دولت و ملت زمینه را برای کسب قدرت بیشتر در زمینه علمی برای کشورمان فراهم سازیم.

نیازمند سازی یا نیازمند زدایی فاطمه آدمی | عضو فعال دانشکده

بررسی آثار مثبت و منفی فعالیت گروه‌های جهادی در ایران

گروه‌های جهادی از کجا آمدند؟ از چه زمانی راه افتادند و روستا به روستا برای خدمت عازم شدند؟ خیلی‌ها نمی‌دانند که اولین گروه‌های جهادی سال ۵۷ تشکیل شد؛ در نخستین روزهای پیروزی. حرکتی آغاز شد برای آبادانی که هنوز ادامه دارد. ایده اولیه ساده بود؛ اعزام گروه‌های ۱۰ نفری از دانشجویان برای خدمت به مناطق محروم با استفاده از امکانات ارتش. این ایده توسط یکی از اساتید دانشگاه تهران در نخستین روزهای پیروزی انقلاب مطرح شد و در فضای انقلابی آن روزها مثل بمب صدا کرد! خیلی‌ها پای کار بودند و کارها خیلی سریع پیش می‌رفت. تا نیمه اسفند ۵۷ گروه‌های دانشجویان دانشگاه تهران، صنعتی امیرکبیر، صنعتی شریف، شهید بهشتی و صنعتی اصفهان رسیده بودند به کردستان و گنبد و ترکمن‌صحرا. گروه‌هایی دیگر هم به شهرکرد و مسجد سلیمان و سیستان و بلوچستان رفتند برای محرومیت‌زدایی. ایده کلی تشکیل گروه‌های جهادی مطابق با اهداف انقلاب اسلامی بود؛ محرومیت‌زدایی از مناطق دورافتاده ایران و عمران روستایی برای افزایش تولیدات کشاورزی. خیلی زود گروه‌های دیگر هم به دانشجویان پیوستند از جمله گروه‌هایی از

مساجد، مدارس، مراکز فرهنگی و... خودجوش راه افتادند، رفتند به سمت روستاها و شدند جهادگر. قسمت جالب ماجرا این است که در واقع انقلاب اسلامی با جهاد سازندگی به روستاها رسید؛ محرومان به چشم خود دیدند که حکومت خدمت برقرارشده است.

جهاد اقتصادی در هشت‌ساله دفاع مقدس

اردوهای جهادی در سال‌های جنگ تحمیلی، بدون برنامه‌ریزی متمرکز همچنان ادامه داشت. مهم‌ترین کار هم تلاش برای افزایش تولید به ویژه در بخش زراعی بود؛ در سال‌های جنگ، خاک‌ریزهای اقتصاد به اندازه خاک‌ریزهای جبهه برای کشور مهم بود. موضوع این بود که خیلی از کشاورزان و روستاییان فرزندانی در جبهه‌ها داشتند و برای زراعتشان دست‌تنها مانده بودند. از سوی دیگر بدون تولید و اقتصاد داخلی قوی، جنگ ناممکن می‌شد و جهاد روی زمین‌های کشاورزی هم در جریان بود. آن سال‌ها خیلی‌ها از طریق مساجد و پایگاه‌های بسیج می‌رفتند برای برداشت گندم و چیدن محصولات زراعی و باغی تا فصل برداشت نگذرد و محصول خراب نشود و به اقتصاد و تولید کشور لطمه نخورد.

هدف گروه‌های جهادی

اردوهای جهادی علاوه بر اینکه سبب سازندگی فردی می‌شود، می‌تواند محرومیت‌ها را رفع کند. به سبب این موضوع امروزه نیز شاهد هستیم که گروه‌های جهادی برای کاهش مشکلات بهداشتی، عمرانی و اقتصادی به روستاها رفته و شروع به حرکت‌های جهادی مثل ساخت جاده، توزیع کالاها و بسته‌های معیشتی، ساخت مدرسه و... کرده‌اند.

هر ساله ما شاهد این هستیم که گروه‌هایی از دانشجویان و بسیجیان در مناطق محروم، علاوه بر فعالیت‌های سازندگی، کالاها و بسته‌های معیشتی نیز توزیع می‌کنند که در نگاه اول شاید عملی درست باشد اما بعد از مدتی و تکرار شدن، باعث منفعل شدن روستاییان و تبدیل شدن آنها به مصرف‌کننده می‌شود و همچنین نیازمندی آن‌ها به این موارد افزایش پیدا می‌کند.

راهکارهای جلوگیری از آسیب‌ها

در این راستا از آنجاکه فعالیت‌های گروه‌های جهادی پله‌ای برای اصلاح آسیب‌های موجود در مناطق محروم است، اما باید به قول معروف تلاش کنند که به جای ماهی دادن به آنها، ماهی‌گیری به زشر موردنظرشان آموزش بدهند. گروه‌های جهادی باید با یک برنامه منسجم و دقیق نسبت به توانمندسازی افراد و به کارگیری آنها در مشاغل بومی منطقه مثل تولید و پخش گیاهان دارویی، ایجاد اقامتگاه بوم‌گردی و تشویق و ترغیب زنان در تولید صنایع دستی و محلی اقدام کنند که نه تنها باعث جلوگیری از مصرف‌کنندگی روستاییان می‌شود بلکه

باعث اشتغال‌زایی و تبدیل شدن این افراد به تولیدکننده نیز می‌شود.

در حوزه تحصیلی هم استعدادها شناسایی و مورد حمایت قرار گیرند. در مقطع دبیرستان تا قبولی در دانشگاه از استعدادها حمایت شود تا به دلیل فقر و مشکلات مختلف این افراد از تحصیل باز نمانند. این امر در جهت توانمندسازی سرمایه‌های انسانی برای آینده‌ی کشور نیز اهمیت دارد. علاوه بر اینکه فعالیت‌هایی از این دست باید برای زمینه‌سازی ظهور حضرت حجت(عج) نیز مورد توجه قرارگیرد. زیرا اگر کشور یا سازمان یا گروهی بخواهد در امور خود پیشتاز باشد باید از نیروی انسانی متخصص، خلاق، با انگیزه و با مهارت استفاده کند. پس از این باید نسبت به توانمند سازی و ایجاد روحیه‌ی توانگری در افراد و تمامی گروه‌ها دست به کار شد. در راستای کمک رسانی بهتر است هر کاری با مشارکت اهالی باشد، اگر در طی کار هر گونه مشارکتی کم رنگ شد، مدتی کار تعطیل شود تا مردم روستا مجدداً برای همکاری به جمع جهادگران پیوندند. چرا که هدف فقط احداث ساختمان یا باغ و آبادی و مزرعه نیست بلکه آرمان این کار شکوفایی فرهنگ توانمند سازی همه افراد در تمامی زمینه هاست.

با این وجود آسیب‌های اجتماعی مناطق که در پی سال‌ها غفلت به وجود آمده است، یک روزه و در برنامه‌های کوتاه مدت حل نمی‌شود و برای رفع این آسیب‌ها باید برنامه ریزی مدون و طولانی مدت انجام شود.

امید است با کمک هم دست به دست هم کشوری آباد و سر بلند داشته باشیم

سارا حائری | عضو فعال دانشکده

جشنواره بین‌المللی فیلم فجر، مهم‌ترین جشنواره‌ی سینمایی ایران که هر ساله در میانه بهمن‌ماه در شهر تهران برگزار می‌شود. امسال نیز با وجود نگرانی‌ها و شائبه‌ها، در سایه کرونا و در شرایطی متفاوت از تمام دوره‌های قبل، با استقبال کمتر نسبت به سال‌های گذشته برگزار شد.

اندر محسنات جشنواره سی و نهم فیلم فجر

در جشنواره سی و نهم فیلم فجر، آنچه موجب تمایز فیلم‌های خوب از متوسط و معمولی می‌شد، قدرت بازیگران، تلاش برای تعریف کردن داستان‌های تازه و توانایی کارگردان‌ها برای خلق موقعیتی چالش برانگیز بود. همچنین با ریز شدن در جزئیات اجرایی نظیر فیلمبرداری و صداگذاری، می‌توان دریافت سینمای ایران طی چند سال اخیر پیشرفتی قابل قبول داشته و مسیر رو به رشدی را می‌پیماید.

۱. در انتظار شگفتی سازان، در غیاب پیشکسوتان

یکی از ویژگی‌های مهم که رقابت امسال جشنواره را جدی‌تر می‌کرد، حضور کم‌رنگ کارگردانان پیشکسوت و قدیمی و حضور متکثر فیلم اولی‌ها بود، که حدود نیمی از فیلم‌های جشنواره امسال را شامل می‌شد. این ویژگی، جشنواره امسال را تبدیل به فرصتی برای عرض اندام فیلمسازان گمنام اما شگفتی‌ساز کرد.

۲. سال بازیگران

جشنواره امسال، جشنواره‌ی بازیگران بود. فیلم‌ها برای باور پذیر کردن داستان‌ها و موقعیت‌هایشان مسئولیت زیادی به دوش بازیگران گذاشته بودند و به جز مواردی معدود، بازیگران حتی در نقش‌های فرعی نیز به خوبی از عهده‌ی کار برآمده بودند.

۳. داستان‌های تازه و حضور ژانرهای متفاوت

در بسیاری از آثار به نمایش درآمده در جشنواره‌ی امسال شاهد به تصویر کشیده شدن داستان‌هایی بودیم که در پی ساخت دنیایی جدید و محیط‌هایی تازه بودند. از این‌رو تنوع محیط و موضوعات باعث می‌شد هر یک از فیلم‌ها تفاوتی اساسی با دیگری داشته باشند و شباهت میان آن‌ها موجب خستگی بیننده نشود.

علاوه بر این در میان فیلم‌های به نمایش درآمده در ویتترین جشنواره کمتر رد و نشانی از «واقع‌گرایی» افراطی سال‌های اخیر بود و این همان دستاوردی است که در سال سخت کرونا، نمی‌توان نادیده‌اش گرفت. پروبال گرفتن عنصر تخیل در داستان‌پردازی در بخش قابل توجهی از فیلم‌ها مشهود بود. عنصری که سینمای ایران و مخاطبان‌ش در حال حاضر بیش از هر زمان دیگری به آن نیاز دارند. بازگشت سینماگران ایرانی به دنیای «خیال» که مورد تأکید داوران فجر قرار گرفته را می‌توان از امتیازات ویژه این دوره از

جشنواره فجر قلمداد کرد.

در راستای همین ویژگی هم فرضیه «تک‌ژانری» بودن سینمای ایران به چالش کشیده شده و شاهد آثاری در ژانرهای مختلف بودیم. نبود هیات‌انتخاب در جشنواره امسال سبب شده علاوه بر حضور درام، شاهد چندین فیلم در گونه کودک، یک فیلم در حوزه وحشت، چند فیلم در حوزه دفاع مقدس، یک انیمیشن، یک کار اکشن و چندین فیلم در حوزه سینمای کمدی باشیم.

۴. موقعیت‌های چالش برانگیز

از دیگر ویژگی‌های جشنواره فیلم فجر امسال، خلق موقعیت‌های چالش برانگیز، جسارت پرداختن به آن و به سرانجام رسیدن آنها بود. موقعیت‌ها و دوراهی‌های موجود در فیلم‌های جشنواره امسال چنان چالش برانگیزند که در بسیاری موارد موجب برداشت‌های متناقض و متفاوت طرفداران و منتقدان فیلم‌ها شده. این اتفاق نشان می‌دهد که قصه‌گویی و خلق موقعیت‌های دراماتیک هنوز هم می‌تواند سینما را به موضوعی مهم برای بحث و اندیشه تبدیل کند.

۵. کیفیت فنی بالا

در اختیار داشتن امکانات سخت‌افزاری نظیر جدیدترین دوربین‌ها و نرم‌افزاری نظیر بهترین برنامه‌های تدوین و توانایی و خلاقیت استفاده از آن‌ها در جشنواره‌ی امسال ثابت کرد سینمای ایران حداقل در بخش فنی چیزی از سینمای روز جهان کم ندارد. به طور مثال: نورپردازی و بازی با سایه روشن‌ها در فیلم روشن؛ تدوین سکانس‌های پرتشویش ابلق و جنگی تک‌تیرانداز نمونه‌هایی از این توانایی بالا و خلاقیت‌های فنی در فیلم‌های جشنواره سی و نهم

فیلم فجر بودند.

فاجعه محتوایی دولتی

در کنار ویژگی‌ها و توفیقاتی که جشنواره امسال نسبت به سال‌های پیش داشت، اما جشنواره امسال به خوبی سال‌های قبل نبود؛ در این راستا، نکات منفی نیز به چشم می‌خورد که لازم است مورد تامل و بحث قرار گیرند. یکی از آن نکات، تولید چند فیلم سیاه و تلخ در سینمای ایران است، به طوری که در پایان چهار فیلم از این جشنواره، قهرمان اصلی خودکشی می‌کند.

با توجه به اینکه اغلب این فیلم‌های سیاه با حمایت دولتی ساخته شده‌اند، این سؤال مطرح می‌شود که چرا بخش‌های دولتی به این فیلم‌ها کمک کرده و از آن‌ها حمایت مالی داشته‌اند؟ این سؤال بزرگی است که متولیان امر باید پاسخگوی آن باشند. زیرا زمانی که چرخه سینماها فعال شود این سموم وارد جامعه می‌شود و لازم است از آن‌ها پرسیده شود که چرا به تولید چنین سموم فرهنگی برای جامعه کمک کرده‌اند؟ اگر فیلم‌های جشنواره را آینه‌ای از سینمای ایران در نظر بگیریم، یک فاجعه رخ داده است. در مجموع می‌توان گفت سینمای ایران در سال پایانی قرن در مسیر تازه‌ای قرار گرفته است، جسارت پرداختن به موضوعات تازه و خلق موقعیت‌های غامض را به دست آورده و در بخش فنی توانایی لازم برای ورود به عرصه‌های جدیدی را دارد. از سوی دیگر بازیگرانی در اختیار دارد که می‌توانند به شخصیت‌هایی پیچیده جان دهند. شاید نتیجه کار به شکل کلی مورد قبول همگی نباشد اما نباید فراموش کرد که این تازه آغاز راه است. سینمای ایران در آستانه‌ی ورود به وادی‌های دیگری است که در دهه‌ی نود امکان یا علاقه ورود به آن‌ها وجود نداشت.

قربانیان جامعه

خانه سادات مطلبی | عضو فعال دانشکده

مشفقانه ریش سفیدان را به نوعی دخالت می دانستند. بنابراین نسبت به نسل های قبل، خواستگاران کمتری برای دختران می آمد. رسانه نیز تاثیر بسیاری بر معیارهای جوانان دهه شصتی برای تشکیل خانواده گذاشت و جوانان از سلبریتی ها و بازیگران هالیوود الگو برداری کردند. به اصطلاح زن خوب و مرد خوب برای زندگی، آن چیزی است که رسانه ها تبلیغ می کنند.

مشکلات اجتماعی و اقتصادی میانبری برای رسیدن به بحران مجرد قطعی

امروزه ۹۰ درصد از جوانان بر این باورند که تا شغل مناسب نباشد، تشکیل خانواده روا نیست. افزون بر آن زمانی یک پسر شهامت تشکیل خانواده را بدست می آورد که موقعیت اجتماعی مناسبی داشته باشد و این امر از راه کسب و کار مناسب بدست می آید. مصداق این امر در گذشته مشهود است؛ زمانی که نرخ بیکاری در نازل ترین حد خود بوده، میانگین سن ازدواج جوانان نسبت به گذشته کمتر بوده است. در سال ۱۳۹۵ نرخ بیکاری در کشور ۱۲/۴ و میانگین سن ازدواج پسران ۲۷/۴ بوده است. این آمار نسبت به سرشماری سال های قبل افزایش داشته است.

۳۵ سالگی سقف باروری بانوان!

یکی دیگر از عواملی که موجب مجرد دختران دهه شصتی

نسخه‌ی مجرد جوانان دهه شصتی

بر اساس آمارهای موجود ۲۱ درصد از جمعیت کشور را دهه شصتی ها تشکیل داده اند. حال مسئله این است که چرا حدود ۲/۵ میلیون نفر از جمعیت دهه شصتی ها مجرد هستند و رکورد دار مجرد قطعی شده اند؟ آیا راهکارهایی برای پیشگیری از مجرد قطعی در آینده وجود دارد؟

تحول نظام ارزشی و باورهای عوام، در زمان کودکی دهه شصتی ها

تغییر ارزش های اجتماعی یکی از مشکلات دهه شصتی ها بود. از عوامل مهم برای مجرد دهه شصتی ها این بود که در آن زمان زندگی تجملی مورد استقبال قرار گرفت. با استقبال از تجمل گرایی، جوانان به سمت کسب مقام و ثروت و تحصیلات رفته و تشکیل خانواده به آینده موکول شد. علاوه بر آن کسب مدارج علمی و تحصیلات عالی به سبب افزایش توقع خانواده و خود شخص شده بود.

در دهه شصت ارتباط های خویشاوندی کاهش یافته و درآمد باعث کاهش میزان ازدواج جوانان شد. چرا که در گذشته رفت و آمدها سبب آشنایی و معرفی جوانان به خانواده ها و یکدیگر می شد و وصلت شکل می گرفت. اما برای دهه شصتی ها بر اثر تجمل گرایی، مهاجرت و... بین اقوام فاصله افتاد و از طرفی جوانان دهه شصتی و خانواده هایشان چون از نظر سواد دانشگاهی از دهه های قبل جلوتر بودند، دچار غرور علمی شدند و نصیحت های

می شود ترس از عدم باروری خانم های بالای ۳۵ سال است. در حالیکه این باوری غلط است و سزاوار است که رسانه ها، سریال ها یا طب سنتی یا...، اینکه بانوان با مراقبت هایی تا حدود سن ۴۸ سالگی قادر به فرزندآوری هستند را انتشار دهند تا عوام بابت فرزندآوری نگرانی نداشته باشند.

اهدای وام ازدواج بیشتر به دختران زیر ۲۳ سال داغ دل دختران دهه شصتی را بیشتر می کند.

اهدای تسهیلات برای ازدواج در سنین پایین نه تنها بد نیست بلکه راهگشا هم هست اما امروزه ما با معضلی به نام مجرد دختران دهه شصتی دست و پنجه نرم می کنیم که این معضل نسبت به ازدواج در سنین پایین ارجح تر است. بنابراین

باید تسهیلاتی هم مخصوص به دختران دهه شصتی در نظر گرفت. از جمله نهاد هایی که متولی این تسهیلات هست وزارت ورزش و جوانان می باشد که فعالیت قابل توجهی در زمینه ازدواج و خانواده نداشته اما به ظاهر این وزارت برای جوانان است.

راه های نجات از مجرد جوانان

۱. کلید حل معضل؛ اشتغال

از آنجا که اشتغال از اساسی ترین مشکلات جوانان است باید برای حل آن تدابیری اندیشید. به گفته کارشناسان این حوزه، به دلیل تغییرات روز افزون جامعه کسب مهارت های نو برای جوانان از اهمیت بالایی برخوردار است. علاوه بر این معتقدند میدان دهی به جوانان تاثیر بسزایی در موفقیت آنان دارد.

۲. قوانینی که راه حل های درستی نیستند!

در پرتو تلاش برای تسهیل ازدواج قوانینی تصویب گردید. مانند قانون ۱۵ ساله ی خاک خورده تسهیل ازدواج جوانان که در آن تسهیلات بسیار مهم و چاره سازی مطرح شده است. به نظرمی رسد قانون تسهیل ازدواج با تصویب قانون جوانی جمعیت، به حاشیه رانده شود و این در حالی است که قانون جوانی جمعیت بسیاری از جوجه ازدواج را نادیده گرفته است. افزون بر آن این قانون (طرح جوانی) به زمان طولانی نیاز دارد و

نسخه مناسبی برای رهایی از بحران مجرد دهه شصتی ها نیست به خصوص که عمر بلندمدت این قانون ۵ سال است. سزاوار است مجلس شورای اسلامی و دستگاه قضایی درباره تسهیل ازدواج جوانان برخورد قاطع داشته باشند. در این زمینه تلاش برای

اصلاح و بازنگری قانون تسهیل ازدواج جوانان از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است تا بتوان گامی موثر در جهت آسان سازی ازدواج جوانان برداشت.

بنابراین نظرات کارشناسان حوزه ی جوانان و خانواده برای عبور از این موانع علاوه بر اصلاح قوانین موجود؛ در برنامه ریزی برای جوانان باید از تجربیات سایر کشورها در این زمینه بهره برد. همچنین تفاوت های فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی را نباید نادیده گرفت. همچنین بهتر است در ارائه تسهیلات برای آسان سازی ازدواج به همه ی افراد توجه شود. برای این منظور می توان علاوه بر ارائه ی تسهیلات به زوجین جوان، امتیازات و حمایت هایی را برای ازدواج در سنین بالا در نظر گرفت؛ مراقبت های ویژه از خانم های باردار بالای ۳۵ سال با هزینه ی کمتری یکی از تسهیلاتی است که می توان برای این قشر لحاظ کرد.

رهبر معظم انقلاب:

فعالیت‌هایی که با هدف ورود و تأثیرگذاری جوانان در جریان عمومی کشور صورت می‌گیرد، نباید به کارها و اهداف علمی مجموعه‌های جوانان ضربه بزند، بلکه باید هر دو کار را با هم به پیش برد، چراکه میتوان هم نخبه‌ی پیشتاز علمی بود و هم در گروه‌های جهادی یا نشریات و مجموعه‌های دانشجویی فعالیت کرد. کسانی که در این نشریات فعال هستند، میتوانند با تشکیل مجموعه‌هایی، بعد از دوران دانشجویی نیز در عرصه‌ی نشر ادامه‌ی حرکت بدهند و مؤثر باشند. (۱۳۹۸/۰۳/۰۱)

انجمن اسلامی دانشجویان مستقل | دانشگاه علامه طباطبایی | دانشکده علوم اجتماعی

صاحب امتیاز: انجمن اسلامی دانشجویان مستقل

مدیر مسئول و سردبیر: علیرضا کریم‌خانی

ویراستار و جانشین سردبیر: محمدامین برغم‌دی

صفحه‌آرا: محمدحسین نیکبخت

هیئت تحریریه: یگانه شیری، حنا سادات مطلبی، سارا حائری،

فاطمه آدمی، حمیده عرب‌سرخی، علی‌اکبر قلی‌پور